

SLUIT U AAN BIJ DE

*Internationale Anti-
Militaristische Vereeniging*

*Ieder mensch die de oorlog vervloekt
en het Militarisme haat en verafschuwt
zal niet nalaten zulks te doen. De plaats
der strijders voor den Vrede is in de
rangen van het Anti-Militaristisch leger.*

*Aarzel niet uwe toetreding te zenden
tot de ANTWERPSCHE GROEP der
I.A.M.V. Elisabethplaats, 59*

Anti N.o.p.

50 Cent

GEEN MAN EN GEEN CENT
VOOR HET MILITARISME

JEFF RENSING

1921

1921

UITGAVE DER
Internationale Anti-Militaristische Vereeniging
VLAAMSCHE GROEP
Elisabethplaats, 59 ANTWERPEN

151 d. 9^e Pot. hoekst. raat A. Contary
Antwerpen

GEEN MAN EN GEEN CENT VOOR HET MILITARISME

JEFF RENSING

— *"Het is het Volk dat
als Vredesstichter zal op-
treden, omdat zijn belang
nooit oorlog vordert, —
Domela Nieuwenhuis.*

— 1921 —

Uitg. I. A. M. V.
Ellsabethplaats, 59, Antwerpen.

Aan de vermoorde Volkeren!

... Vereenigt U!

Volken van alle rassen, plichtig, minder plichtig, allen bloedend en lijdend, broeders in het ongeluk, weest het ook in de vergeving en in den opstand! Vergeet uw wrok waarin ge allen ten ondergaat. En draagt in gemeenschap uw rouw: hij treft heel de groote familie der menschheid! In de smart, in de dood van millioenen uwer broeders moet gij tot het bewustzijn komen van uwe diepe eenheid; deze eenheid moet, na dezen oorlog, de barrelen verbreken welke het bekrompen eigenbelang van eenige schaamteloze egoïsmen opnieuw en steviger tusschen U wil oprichten.

Indien ge dat niet doet, indien deze oorlog niet voor eerste gevolg heeft eene sociale hernieuwing in alle landen, — vaarwel dan, Europa, koningin van het verstand, leidster der menschheid! Ge hebt uw weg verloren, ge dreuntelt op een kerkhof rond. Daar is uw plaats; leg er U neer! — En dat anderen de wereld geleiden!

ROMAIN ROLLAND.

Allerzielen, 1916.

Inleiding

Laat ons iederen dag slechts één minuut denken aan den Wereldoorlog dien achter den rug is. Met de devotie van een geloovige in gebed, moeten wij iedere dag aan onzen geest doen voorbij gaan, de dagen waarin zooveel geleden is geworden.

Als ieder mensch zulks doet zal het nooit geen oorlog meer zijn. Maar iedereen zal zulks niet doen: De militaire klik niet, die leeft en parasiteert op de kosten der werkende bevolking, die sabelsleepers die in vreedstijd de arbeiders uitzuigen en hen in oorlogstijd vermoorden — of beter, doen vermoorden. Ook niet de barons van allerlei zeepen en buckvet; weemoedig zullen zij terug denken aan den dag van 11 November 1918, waarop voor het meerendeel een einde werd gesteld aan hun rijk van gesjacher en woekerwinst. Evenmin de piraten en bandieten van rond de groene tafel, die de wereld in de ramp hebben gestuurd, en al het mogelijke hebben gedaan om haar zoo lang mogelijk te doen duren; de gekroonde moordenaars die wettens en willens beroep gedaan hebben op den moed en de liefde van hun volk, om dit volk — wederzijdsch — in den dood te jagen voor gemeene en lage doeleinden van winst en eigenbelang: — heerschzucht nog daargelaten — imperialisme en kapitalisme.

Wie ook niet aan de dagen van lijden en ellende zullen denken, zijn de groote heeren van het kapitaal; zij die de werkelijke oorzaak zijn van den oorlog; zij die hem voorbereid, georganiseerd en ontketend hebben; zij die belang hebben bij den oorlog en wier hoogste belang steeds weer nieuwe oorlogen zal vergen, steeds weer nieuwe bloedoffers zal eischen, zonder dewelke hunne macht onhoudbaar wordt, zonder dewelke het kapitaal en zijne heerschappij zou ophouden te bestaan en in zijn expantieloopt te pletter zou worden geslagen door eigen kracht.

Dat zijn de menschen die niet dagelijks in pieusiteit zullen terugdenken aan de donkere dagen van den wereldoorlog — of zij zullen er aan denken om hem te vernieuwen, om er ditmaal grooter voordeel en ruimer resultaten uit te halen.

Maar wie wel aan den oorlog terug zal denken, zullen zijn diegenen die werkelijk geleden hebben; die ginds aan de fronten ieder uur den dood onder de oogen zagen, en er leefden in het slijk en onder den grond als wilde beesten, die er gebrek leden en er hun einde maakten, of er voor hun leven verminkt moesten weggevoerd worden. De arbeidende bevolking, die opgehoopt in de steden, de oorlogsjaren heeft doorgemaakt, zal ook met afzijken aan de duistere hongerdagen terug denken, aan de tijden van groote ellende en angst en ziekten.

Ook de kleine burgerij die ten onder is gegaan en doodarm uit den oorlog is gekomen, zal met verkropt gemoed zich herinneren de dagen dat zij —

in armoe dan nog — stuk voor stuk van haar karig bezit zag verdwijnen.

Die menschen, al diegenen die werkelijk en veel geleden hebben, zullen den moed hebben en moeten ook den sterken wil en het vaste voornemen hebben om iedere dag, ieder uur dat ze denken kunnen, terug te blikken naar de voorbijë jaren van den grooten wereldoorlog, en al diegenen dan, die er het slachtoffer van waren of grootendeels het nog zijn, moeten met innige en heilige overtuiging de woorden uitspreken, die voor hen en voor ons, voor heel de wereld het gebed moeten zijn dat eeuwig blijft weerklinken :

Dat nooit meer!

De gevolgen van den oorlog

Men vergeet zoo spoedig. Daarom is het goed hier eens een overzicht te geven, en zoo mogelijk met cijfers aan te halen wat de oorlog ons land en de menschheid zool gebracht heeft.

Meer dan vier jaar is de wereld in eene ramp gedompeld geweest, eene ramp zoo zwaar en zoo wijdoopend als nog nooit haar teisterde.

Niet alleen eenige landen, doch het keur der Europeesche naties was geworpen in den chaos van moordzucht en vernieling.

De ramp welke dezen oorlog na zich sleept, zal nog vele jaren op heel de wereld drukken, en het zijn wel optimisten die durven voorspellen, dat weldra alles weer zijn normaal verloop zal nemen. *is blijven*

De ondervinding heeft ons geleerd, dat het naïeve menschen waren die hebben durven spreken van een plotselingen ommekeer bij het sluiten van den Vrede.

Men is van kwaad tot erger gekomen en iedere dag oorlog heeft de toekomst schrikwekkender en angstvoller gemaakt. En hoe spannend de toestand geworden is, bewijzen volgende getallen :

De heeren Branquart en Herman, twee geneesheeren, hebben een onderzoek ingesteld over den gezondheidstoestand van een zeker getal glasbla-

zers in het Walenland. Honderd zes-en-veertig werklieden werden onderzocht. Op die 146 waren er 16 geklasseerd als « goed », 55 als « redelijk », 51 als « slecht » en 24 als « zeer slecht ». In de categorie van « goed » was er nog slechts « één », die zijn normaal gewicht had! Deze van de laatste categorie waren niet meer als menschen te beschouwen. Van al de 146 zeggen de geneesheeren, zou — in gewonen tijd — de beste nauwelijks tot arbeid bekwaam worden bevonden.

Ook in de middens van niet-begoeden, onder de burgerij, werd er veel geleden. Ouders zagen hunne kinderen verkwijnen en stonden machteloos om iets ter hunner redding te doen. Buiten eenige individuen, die er in slaagden op eene « onregelmatige wijze » groote winsten te verwezenlijken, en met dit groot geld ook groot verteer konden maken, werden er bijna geene menschen gevonden die zich van het noodige konden voorzien. Niet alleen de voedingsproducten, ook de klerstoffen en andere hoogst noodige levensmiddelen waren tot zulk een fabelachtigen prijs opgejaagd, dat bijna niemand meer in de mogelijkheid was zich al het noodige aan te schaffen. Er werd oneindig veel gebrek geleden en er zijn aanzienlijke gevallen voorgekomen, waarin personen van honger of koude gestorven zijn.

Een groot gedeelte van industriële ondernemingen is in de onmogelijkheid gesteld geworden zinnen arbeid te hervatten. Koolputten zijn vernietigd op eene manier dat jaren zullen verloopen eer er het zwarte goud weer opgedolven kan worden.

Werkplaatsen en fabrieken zijn verwoest; kanalen onbevaarbaar gemaakt. Akkers werden herschapen in trechterevelden en dorpen en steden in puinhooopen veranderd.

De bewijzen liggen zoo maar voor de hand om onweerlegbaar aan te toonen dat deze oorlog het volk heeft ten onder gebracht, en dat elk uur dat hij geduurd heeft, maanden zal vragen om recht te halen wat hij omver wierp.

Nog naar elders verwijst de ellende: naar die schare teringlijders, — die schare menschelijke wrakken — die de oorlog ons gelaten heeft. Naar de schrikbarende hoogte van het sterftcijfer der bevolking, — der burgerlijke bevolking — kort voor het sluiten van den wapenstilstand nog geklommen door het woeden van influëntza-epidemieën, weer een gevolg van den oorlog. En in hoever de moordpartij van 1914-1918 haar doel bereikt heeft, wordt duidelijk door de volgende statistieken aangegeven:

De wereldoorlog liet *alleen* aan doden: *acht miljoen* man; aan gekwetsten: *achttien miljoen*; aan invaliden, voor hun leven verminkten: *zes miljoen*. Zulks maakt een totaal van **TWEE-EN-DERTIG MILLIOEN** slachtoffers onder de soldaten, onmiddellijke slachtoffers van den oorlog, want daar zijn niet inbegrepen het ontelbaar getal zenuwzieken, teringlijders en verzwakten die langzamerhand wegwijnen als blijvend gevolg van het doorstane gebrek en ondervoeding. Daarbij is niet in aanmerking genomen den achteruitgang van ge-

boorten, welke alleen reeds een verlies daarstelt van *negen millioen*.

Deze gegevens zijn zelfs nog niet volledig, daar zij reeds gedaan werden van *Mei 1918*.

De influenza-epidemie (de Spaansche Griep) veroorzaakte *zes millioen* sterfgevallen in Europa.

Het Belgisch aandeel in de wereldramp is: aan dooden (aan het front): *35 duizend 175*, en *3 duizend 674* vermisten.

De Belgische schuld bedraagt op dit oogenblik *30 milliard 500 millioen*, dat is *4000 frank* per hoofd der bevolking, tegen *750 frank* in 1913.

Een uitvoerig verslag der Vereeniging tot bestudeering der sociale gevolgen van den oorlog, in Kopenhagen stelt vast, dat het verlies aan menschenlevens in Europa *35 millioen* heeft bedragen. Het *overschot aan vrouwen* steeg in de oorlogsstaten van *5 millioen 200 duizend* tot *15 millioen*.

Het Fransche Kamerlid André Tardieu, algemeen commissaris voor de Fransch-Amerikaansche oorlogszaken, heeft medegedeeld, dat het aantal in den oorlog gedooide Fransche soldaten *1 millioen 800.000* man bedraagt.

De « Vorwärts » gaf eenige ontstellende cijfers over de geboorten-achteruitgang en de toenemende sterfte in Duitschland gedurende den oorlog. In Berlijn waren in het jaar 1913 nog 42.493 geboorten, in 1914 daalde dit cijfer tot 39.502, in 1915 tot 32.249, in 1916 tot 23.630 en in 1917 tot 19.458. Daarentegen vertoonen de sterftcijfers een sterke stijging: in 1913 28.067, in 1914 29.664, in 1915 28.572, in 1916 27.147 en in 1917 34.122.

In 1917 overtrof de sterfte de geboorten met 15.397. « Leege wiegen, volle graven, verminderd gebied en enorme schuld, ziedaar het resultaat van veertig jaar legeruitbreiding en vier jaar oorlog », zegt het blad.

Ongeveer *6.000* soldaten, — na den Wapenstilstand uit het *Britsche* leger ontslagen, — lijdend aan zenuwverstoring, bevinden zich in krankzinnigen gestichten.

Volgens opgave van het opperbevel hebben de *Italiaansche* verliezen tijdens den oorlog op alle fronten bedragen: *460.000 dooden*; *947.000 gewonden*. Van de gewonden en zieken zullen, naar schatting, meer dan een *half millioen* invaliden blijven.

Om dan nog een blik te geven op de fabelachtige sommen die door het oorlogsmonster verslonden worden, zij gezegd dat er aan oorlogsleeningen — aangegaan door de verschillende oorlogvoerende landen — een gezamenlijke schuld ontstaan is welke *achthonderd vijftig milliard frank* bedraagt.

* * *

Ieder mensch heeft ingezien dat de oorlog voor het volk beteekent: een ontzaglijke achteruitgang, gebrek en ellende.

Oorlog is vernietiging; de eenen worden vermoord, de anderen uitgehongerd. Milliarden worden verkwist in onheilbrengende uitgaven. Eeuwenoude steden worden vernield, dorpen en woonplaatsen worden met den grond gelijk gemaakt. Prachtige, vruchtbare streken worden in dorre woeste-

nijën herschaper. Terwijl millioenen hongeren en een heel opkomend geslacht daardoor wordt ondermijnd, worden « om oorlogsredenen » dagelijks bergen van levensmiddelen vernietigd.

De moraal wordt door allerlei valsche indrukken verbeest. Elke vooruitgang op gebied van wetenschap of wereldbloei, ontdekkingen of streven voor cultuur en beschaving wordt totaal gedempt.

Dat zijn de voordeelen die de arbeidende bevolking te beurt vallen als zij mede in een oorlog wordt gesleurd.

De oorzaken van den oorlog

Er zijn menschen die zeggen dat het altijd oorlog zijn zal, omdat het altijd oorlog geweest is. Zij vergeten echter iets, zij zien namelijk niet, of willen niet zien, het verschil dat er bestaat tusschen de vroegere oorlogen en den laatste, tusschen deze en degenen die komen zouden.

Om het verstaanbaar te zeggen: de vóórlaatste oorlogen waren nationale oorlogen; de laatste oorlog reeds, was een internationale oorlog, het waren niet meer twee naties die elkaar bestreden, het waren reeds de twee wereldmachten die elkaar te lijf gingen om het bezit der wereldheerschappij.

Zooals het met alles in de maatschappij gegaan is: alles werd verbeterd, vergroot, uitgebreid, zoo is het ook met het oorlogvoeren gegaan, de belangen van hen die oorlogvoeren hebben zich geëxpansieerd, uitgezet en bijgevolg ook — de oorlog.

Als we in de geschiedenis terugblikken en we zien op de oorlogen der oudheid, begrijpen we toch al dadelijk, dat er geen stoffelijk, geen oorzakelijk verband kan gevonden worden tusschen die oorlogen en den laatsten. Alleen de mentaliteit — « de vaderlandsmoraal » — bleef dezelfde, 't is te zeggen, die van krankzinnigen. Eene moraal van onbeschaafden, van ongecultiveerden, een mentaliteit

van wilde, bloeddorstige volkeren, zonder besef noch ontwikkeling.

Zeggen dat het altijd oorlog zijn zal, is met één slag de wetten van vooruitgang en beschaving omver halen, (een slag in 't water, natuurlijk) en het geloof aan de geestelijke ontwikkeling der menscheit totaal ontkennen.

De moraal van hen die oorlogvoeren is de moraal van barbaren. Dat is het eerste wat de geschiedenis ons leert.

Ontwikkelde menschen gelooven niet aan een terugkeer tot de barbaarschheid, zij gelooven evenmin aan het blijvend bestaan van oorlog.

Overigens, vroeger in de oudheid was het oorlogvoeren nog véél begrijpelijker dan nu. Wilde stammen trokken elkaar tegemoet, leverden slag en de overwinnaars deelden den buit; zij wonnen soms een dorp of de kampplaats van een stam en deelden dan onderling al wat ze krijgen konden; de eene kreeg eene koe, een andere twee vrouwen of een paard al naar hij verkoos, anderen weer kregen wapens of levensmiddelen. Zóó kon men vroolijk feesten; het was tenminste uitlegbaar dat de bevolking van den overwinnenden stam veel pret maakte, en ijverige een nieuwe veldslag voorbereidde en uitlokte, zij had bij het vechten toch voordeelen behaald, en kon thans van die voordeelen genieten.

Bij de stammen der wilde volkeren die — nogal geassocieerd — *na den Wereldoorlog* de overwinning vierden, droegen die feestelijkheden een gansch ander karakter. Zij bestonden namelijk in

het houden van demonstraties en het uitroepen van werkstakingen tegen het dure leven en tegen den slechten tijd. De menschen die zeggen dat « het altijd oorlog zal zijn » hebben hier al een klinkend bewijs dat er véél veranderd is tusschen vroeger en nu. Oorlogvoeren en overwinnen wilde vroeger zeggen: feesten. Nu beduidt dat: van honger kreverren. — Dat is een verschil.

En dat verschil bewijst ons twee dingen: ten eerste, dat het volk geen voordeel meer heeft als vroeger bij een overwinning; ten tweede, dat er *wel* iets veranderd is tusschen vroeger en nu.

Als er *iets* veranderd is, kan er *véél* veranderd zijn. Oorlog beduidt thans enkel een expantie-manoeuvre van het kapitaal, tegen de arbeidende klassen gericht, met het doel zijn bezit uit te breiden, zijne heerschappij te handhaven en te versterken, *en de arbeiders uit alle landen te VERDEELEN, te ONDERDRUKKEN en te EXPLOITEEREN!!!*

In alle kapitalistische staten, bij alle kapitalistische volkeren, wordt ieder jaar door de millioenen en millioenen arbeiders in het eigen land en in de koloniën, een massa nieuwe meerwaarde voortgebracht.

Deze massa wordt voortdurend groter, en stijgt, — daar ieder jaar meerwaarde aan het oude kapitaal wordt toegevoegd, — progressief.

In de wereld, op de aarde, zijn echter nog vele landen met rijke natuurschatten, en met zwakke bevolking, uit welke kolossale winsten gemaakt kunnen worden.

Het kapitaal zoekt deze beleggingsplaatsen.

Dit is de oorzaak van het Imperialisme. De Wereldoorlog was een Imperialistische oorlog. Al de oorlogen welke thans nog worden voorbereid, en nog komen zouden, zijn Imperialistische oorlogen.

De aarde is reeds verdeeld. Alle landen der aarde hebben reeds hun meesters. De volkeren moeten dus strijden om de beste plaatsen; dit is de oorzaak der Imperialistische oorlogen.

Er bestaan in het bijzonder drie kapitalistische Staten wier kapitaal massa zoo geweldig groeit, dat zij met elkaar op alle plaatsen der aarde om de winst strijden.

Deze drie Staten zijn: Engeland, Duitschland en de Vereenigde Staten.

De millioenen arbeiders van Engeland, Duitschland en de Vereenigde Staten, hebben zoo gewerkt, zoo vele jaren met nooit ophoudende geweldige krachten, dat de kapitalisten van deze landen het monopolie der wereldheerschappij in het oog vatten.

Deze drie gigantische volkeren kampen nu waarlijk om de heerschappij over de geheele wereld.

Men zegge niet dat deze voorstelling overdreven is, dat nooit een natie of een groep van naties de wereldheerschappij zou kunnen bereiken. Want de eigenschap van het kapitaal is juist, dat het altijd méér meerwaarde, dat het een oneindige hoeveelheid meerwaarde, meerwaarde in het oneindige scheppen kan, als het slechts altijd méér proletariërs, grondstoffen en machines kan aanwenden. Iedere geweldige kapitalistische staat voelt dus, dat als hij zich maar altijd meer land onderwerpt, het

wezen van het kapitalisme hem in staat zal stellen, ten slotte de geheele wereld te veroveren of te beheerschen.

Deze drie giganten verheffen zich dus uit den maalstroom van den strijd tusschen de kapitalistische naties, en maken aanspraak op de geheele wereld.

En twee van hen, Engeland — en onder dezen naam verstaan wij nu het Engelsch wereldrijk, Engeland met zijn koloniën en dominions, — en de Vereenigde Staten, hebben zich, misschien voor korteren, misschien voor langeren tijd, misschien voor altijd, verbonden tot een Eenheid om te samen de wereldheerschappij te veroveren.

En evenals in den economischen strijd de machtigste Syndikaten, de machtigste Trusts ten slotte alle kleine kapitalistische maatschappijen met zich sleepen, zoo hebben bijna alle volkeren der wereld zich met deze drie groote machten verbonden, zóó, dat twee groepen van Naties elkaar de heerschappij der wereld betwisten.

Opzettelijk, om dit geweldig probleem van Wereldoorlog en Ontwapening geheel en al duidelijk te maken, hebben wij hier den strijd vereenvoudigd. Wij stellen het voor alsof slechts de drie groote naties streden. Inderdaad is de strijd veel gecompliceerder, namelijk een strijd van *alle* naties der wereld.

Zelfs als de Vereenigde Staten en Engeland zich in de toekomst van elkaar losmaakten, dan zou dit geen verschil maken in het beeld dat wij hier van het wereld-imperialisme geven. Want elk van deze

beide staten zou dan toch voor zich de wereldheerschappij zoeken, en iedere nieuwe groepeerling, ieder nieuw verbond, bijv. met Duitschland of Japan, zou dat eveneens doen.

De ontwikkeling van het kapitalisme steeg tot den hoogsten trap. Evenals uit den strijd der kleine middeleeuwsche steden, de kleine middeleeuwsche staten ontstonden; evenals uit den strijd dezer kleine staten de groote nationale staten, zoo ontstaan uit den strijd der groote nationale staten de groepen, de groote Verbonden, de twee Bonden van Volkeren.

In en door den onderlingen strijd der middeleeuwsche steden ontstond de heerschappij der kleine burgers; in en door den strijd der nationale staten de heerschappij der groote bourgeoisie; in en door den strijd der groepen en Volkeren de heerschappij van het Groot-kapitaal, der Monopolisten der industrie, der banken, der trusts.

Dat is het Imperialisme, de expantie van het Kapitaal, de onvermijdelijken zucht tot uitbreiding en wereldoverheersching, dat is de oorzaak van den oorlog. (1)

1) Herman Gorter: «De Wereldrevolutie».

Geen soldaten, geen oorlogen meer!

Het Imperialisme is de vijand. Het is het Imperialisme dat de arbeiders verdrukt, uitzuigt, vervolgt in tijden dat het geen oorlog is, en dat hen doet uitmoorden in oorlogstijd. Het bijzonderste en machtigste wapen van het Imperialisme is het leger. Het militarisme dat niet alleen dient om oorlog te voeren, maar tevens om de revolutie te bestrijden. Als er geen leger was zou er geen oorlog zijn, zonder leger was er geen bloedige revolutie; dan zou de loop der sociale gebeurtenissen zich normaal en vreedzaam ontwikkelen, dan zou de «revolutie» onopgemerkt over de wereld heen gaan, zonder het traditioneele bloedbad. Het zijn de contra-revolutionnaires die de revoluties bloedig maken; zonder contra-revolutionnaires geen bloedvergieten, zonder het militarisme geene contra-revolutie.

Het militarisme is het laatste, maar ook het sterkste wapen van het Imperialisme dat geen reden van bestaan meer hebben zou, dat als een rookwolk zou verdwijnen als het geen legers had, geen steun van groote sabelsleepers en van gedrilde slaafsche soldaten, arbeiderszonen die onder het juk van dwang en van dogmatische traditie zich laten gebruiken voor eene zaak die de hunne niet is, die

gedwee zich laten drillen in vreedestijd en als slaven gehoorzamen in tijden dat het oorlog is, om de wapens op te nemen tegen hunne eigen klasse op bevel van den *éénigen* en *waren vijand*: het kapitaal, om dezès zaak te dienen en te verdedigen, om te sterven of zich te doen verminken in een strijd tegen de belangen der arbeiders, tegen hunne eigen belangen in, om te sterven in een strijd ter verdediging van het kapitaal.

De slavernij der arbeiders bereikt haar einde.

De bevrijdingskamp is begonnen. Het zal niet meer waar zijn dat het militarisme, op bevel van het kapitalistisch-imperialisme de arbeiderszonen te wapen zal roepen om ze in een bloedbad te jagen zooals dat in 1914 gebeurd is. De geest van verzet groeit aan; en onverpoosd moet hij aangekweekt worden.

De soldaten, zij die in de kazerne zijn, en zij die — « voorloopig » uit den dienst ontslagen — wachten op het bevel dat hen weer een maal het vuur moet inzenden, zij moeten, zij zullen het weten dat het leger, dat heel het militarisme niets anders is dan een wapen in de handen hunner vijanden, dat het militarisme voor doel heeft om het kapitaal te dienen en te verdedigen, dat het militarisme dient om de belangen van het imperialisme te verwezenlijken, om in vreedestijd de arbeiders gedwee te houden, en ieder verzet of pogen tot bevrijding in het bloed te smoren, om in oorlogstijd het werktuig te zijn dat de plannen van het groot-kapitaal voltrekt en de volkeren van verschillende landen tegen elkaar opjaagt.

Zij zullen het weten, de zonen van het volk, de arbeiderskinderen, dat er geen vijand is over de grens, dat het *niet waar is*, dat onze grenzen, onze belangen, onze vrijheden bedreigd worden door dien vijand uit een ander land.

Wij zullen het hun zeggen, dat er maar *één* vijand is, één vijand die moet bestreden, die moet verdelgd worden, dat die vijand is: *het kapitaal*.

Die vijand is hier, hij woont hier, hier bij ons in het land, hij is hier, en hij is over de grenzen, hij is overal, want hij is machtig die vijand; hij is stevig ingericht met zijn staten en zijn legers; hij is internationaal, solidair internationaal, iets wat wij nog niet hebben mogen, noch kunnen zijn.

Doch we zullen het worden, zoo goed, beter nog georganiseerd dan hij: het Internationaal Socialisme zal den strijd niet opgeven alvorens het monsterverbond van kapitalisme-imperialisme-militarisme zal vernietigd zijn.

Men tracht het volk te misleiden met te spreken over geleidelijke ontwapening. Een paar getallen toonen ons hoe ernstig het daarmee gemeend is:

— Prof. Flamm, hoogleeraar in den kanonnenbouw aan de technische hoogeschool te Charlottenburg, heeft theoretisch een middel gevonden waardoor duikbooten van pantserplaten, pantsertorens, enz., kunnen worden voorzien, zonder dat zij, — hetgeen tijdens den oorlog een nadeel der duikbooten was — bij het bovenkomen het evenwicht verliezen. Duitschland mag echter geen duikbooten meer bouwen. Maar de uitvinder heeft het patentrecht voor Engeland, Italië en Nederland reeds ver-

worven. In Amerika wordt hierover nog onderhandeld.

— De opper dreadnought « Massachussets », welke het grootste van alle tot nu toe zich in de Vereenigde Staten bevindende oorlogschepen zal zijn, zal op de werf van de Shipbuilding Corporation op stapel worden gezet. Het schip zal een lengte hebben van 660 voet en een waterverplaatsing van 43.200 ton, electriche machines van 40.000 H.P. en een snelheid van 23 knopen hebben. De bewapening zal bestaan uit 13 kanonnen van 40 cm., 16 kanonnen van 12 cm. en nog een batterij van 16.12 cm.

— In 1914 besteedden de Vereenigde Staten aan hun leger en vloot \$ 240.000.000; in het loopende begrotingsjaar zal het \$ 810.000.000 wezen.

— Voor Japan stegen de marine- en legerbegroting van \$ 95.000.000 in 1914 tot over de \$ 600.000.000 (zeshonderd miljoen!) in 1921. — En dat heet: de Regeeringen schenken aan het vraagstuk der ontwapening hun bijzondere aandacht.

Alle landen hebben hun aandeel in de steeds klimmende begrotingen van leger en marine. Men brengt verbeteringen aan en men doet nieuwe uitvindingen in het fabriekeren van vergiftige gassen en ontplofbare stoffen. Er worden reuzen-vliegtuigen gemaakt, die een massagewicht ontplofbare stoffen zullen kunnen mee omhoog nemen, om in eenige worpen, heele steden plat te leggen. Men vervaardigt nieuwe en verbeterde machiegeweren

en snelvuurkanonnen die zóóveel honderd ballen per minuut kunnen uitbraken.

Dat zijn de preparatieven om den vrede te verzekeren en met de ontwapening aanvang te nemen. Men moet gek zijn om ook maar één iota te gelooven van de ontwapeningsplannen der regeeringen of om waarde te hechten aan de comedie van den Volkerenbond, het Internationaal Scheidsgerecht of andere instituten voor den wereldvrede, als men nagaat dat in alle landen de bewapening wordt voortgezet en het militarisme wordt gecultiveerd en uitgebreid.

Er is maar één afdoende veiligheidsmaatregel tegen den oorlog en dat is de radikale en internationaal doorgevoerde ontwapening.

Het zijn leugens het volk van defensieve bewapening en nationale verdediging te spreken. Dat bestaat niet en heeft geen reden van bestaan. De arbeiders hebben geen vaderland! Hetgeen te verdedigen is, is het eigendom der kapitalisten en de belangen der heerschende kaste. Er is ook geen vijand die de vrijheden en de belangen der arbeiders bedreigt gindsch over de grens: de Duitsche, de Fransche, de Japansche arbeiders zijn verdrukten als wij, die eveneens gedrukt worden en verplicht deel te nemen aan de bloedige militaristische comedie van het imperialisme, als dit de oorlog ontkeent. De arbeiders dier landen, evenals de arbeidende klasse over heel de wereld, voeren denzelfden strijd als wij; zij ook verzetten zich tegen den dwang van het militarisme, en vechten op leven en dood met de heerschende machten van het kapi-

taal dat hen verdrukt en tracht in nieuwe, bloedige conflicten te werpen.

De oorlog is niet zooals men hem aan het volk voorstelt, een strijd tusschen twee naties, de eene die aanvalt, de andere die zich verdedigt om haar bezit, haar belangen en hare instellingen te beschermen en te behouden; de oorlog is *niet* een heilige strijd voor het vaderland, voor verdediging van eigen grond en vrijheid waarvoor elken staat, in zelfbedrog, hem uitgeeft.

Geen valsche ideologie helpt het ware euvel onder drogedenen verbloemen. De vaderlandsliefde, het nationalisme of de godsdienst in naam van den oorlogsgod beleden is huichelarij, het is speculeeren op edele en geestdriftige gevoelens van het volk om zijne verkleefdheid aan land en instellingen te misbruiken, om het in oorlogen te wikkelen ten voordeele der heerschende klasse: regeeringen, groot-kapitaal en « militaires de haute carrière ».

Voor de arbeiders beteekent « oorlog » de reactie tegen de socialistisch-humanistische stroomingen met het doel de solidariteit onder het volk te verbreken en de internationale betrekkingen der arbeiders in de war te sturen.

Wij hebben vóór ons een voorloopig doel: *afschaffing van het soldatenleven, afschaffing van het kazerneleven*. Van oordeel zijnde dat de militaire tucht de moraal van ieder jong mensch aantast en verzwakt, het gevoel van eigenwaarde en zelfbewustzijn vernietigt, dat het kazerneleven abrutisceert, vernedert en verbeest, zoo is eerste vereischte de tijd van het soldaten-leven op zijn minimum te

brengen om dan te komen tot de radikale afschaffing — het vrijwilligerstelsel inbegrepen.

— Laat ons hier nog even met cijfers weergeven hoeveel ons (?) leger *aan de bevolking* kost. Er zijn méér dan 100.000 man onder de wapenen.

De begrooting voor 1920 bedraagt dus een 550 miljoen.

100.000 man in de kazernen, onttrokken aan allen arbeid gedurende gemiddeld 10 maanden.

Wij kunnen met zekerheid aangeven dat die 100.000 man in het burgerleven 1 fr. per uur verdienen.

Dat maakt dus een verlies aan loonen van 100.000 frank per uur of 800.000 fr. voor een achturedag of voor tien maanden: (260 werkdagen × 800.000 frank) 208.000.000 frank.

De waarde van de geleverde arbeid kunnen we zonder overdrijving gemakkelijk op het dubbele der loonen rekenen of 208.000.000 fr. × 2 = 416.000.000 frank.

De bezetting van het Rijngebied (op papier door Duitschland te betalen, hoewel in werkelijkheid door ons) heeft ons tot het eerste kwartaal van 1920 eventjes 264 miljoen gekost.

Alles bijeengenomen kost de militaristische koorts onzer politiekers ons:

Begrooting	fr. 560.000.000
Verlies loonen	208.000.000
Verlies arbeidswaarde	416.000.000
Bezettingsleger	264.000.000

Fr. 1.448.000.000

Zegge: een miljard vier honderd acht-en-veertig miljoen frank.

De legerbegroting alleen bedraagt méér dan die van landbouw, onderwijs, arbeid, openbare werken, bevoorrading, ekonomische zaken en gerecht te zamen!!

En zeggen dat het de arbeiders zijn, dat het het volk is dat die militaire uitspattingen mag betalen!

Het is echter een verheugend verschijnsel dat over heel de wereld de actie tot bestrijding van het militarisme snel uitbreiding neemt. De jongere generatie voelt méér en méér, — nu na dezen vijfjarigen oorlog — het vernederende en het misdadige dat er besloten ligt om als slaven het geweer op te nemen, om als slaven te worden gedrild en geoefend, om — op bevel — de wapens te kunnen richten tegen de jeugd van andere naties, die jeugd die is als zij: verdrukt en gedwongen; die ook wordt afgericht om gereed te zijn en vaardig, op 't nieuwe uur der broedermoord!

In alle landen breidt de anti-militaristische beweging zich uit; overal wordt er getracht, door protestaties den dienstplicht afgeschaft te krijgen, ofwel zich er aan te onttrekken door desertie of door weigering. Beide middelen zijn zwaar en alleen goed voor idealisten, die den wil hebben en den moed om te lijden voor hunne zaak.

Maar de verwezenlijking moet verkregen worden door massa actie: Massaweigering; *niemand* geeft nog gehoor, niemand *wil* nog gaan wanneer hij opgeroepen wordt; het leger verdwijnt uit het land, sneed voor de zon bij gebrek aan soldaten,

wat kan gerecht, wat kunnen bedreigingen, wat kunnen politie, of bevelhebbers, bij die ééne machtige daad, die wordt volbracht door allen: *de weigering!*...

Niets ... Men zal er machteloos tegenover staan, en tandenknarsend zullen zij — de groote sabelslepers — moeten toegeven dat het geleefd heeft, het militaristisch monster, en dat het als verlamd is neergestort, op het oogenblik dat de geesten begrepen hebben dat eendrachtig willen een einde kan brengen aan de verbeesting der soldaterij, en aan den geesel van den oorlog.

En hij nadert, de dag, waarop de massa der jonge generatie, als antwoord op de vernederingen en de slavernij waarin zij in alle landen wordt gekneld, zal stellen: *de daad*.

Internationaal wordt thans de antimilitaristische beweging georganiseerd; in alle landen wordt op dezelfde gronden de massa-actie voorbereid, om op dezelfde dag, op hetzelfde uur, het ééne en algemeene doel te verwezenlijken. De afschaffing van den dienstplicht — die het begin gaat zijn van de algeheele ontwapening, — zou geen reden van bestaan hebben, noch kans op mogelijkheid, zoo zij niet internationaal werd tot stand gebracht.

Daarom moet de organisatie en de beweging van het Anti-militarisme *voór alles* zijn: Internationaal.

Want niet tevreden met de resultaten van den wereldoorlog bereiden de imperialisten van de zegerierende staten zich rusteloos voor op een nieuwen krijg. In de eerste plaats zijn zij er op uit direct en indirect Sovjet-Rusland te bestrijden. Nauwe-

lijks hebben de Russen op de eene plaats vrede gesloten of elders breekt een nieuwe oorlog tegen hen uit. Schijnbaar is thans de verstandhouding tusschen de witte machten van het Westen en de roode van het Oosten gunstiger dan ooit te voren. Maar inderdaad wijst van alles er op, dat men aan imperialistische zijde een offensief tegen Rusland voorbereidt. Intusschen zenden de Ententelanden naar alle deelen der aarde hunne vloten en koloniale legers, inmiddels woedt de terreur in Ierland en is het Duitsche Rijnland wederom met zwarte troepen overstroomd geworden.

Het bezette gebied van Duitschland wordt door het inrichten van uitgestrekte vliegvelden (2300 H.A.), het stichten van kazernes, waarvoor zelfs volksscholen aan hare bestemming worden onttrokken, het oprichten van veldbakkerijen voor honderdduizende soldaten en van « militaire inrichtingen » (d.w.z. bordeelen) voor blanke en zwarte manschappen tot een ontzaggelijke militaire operatiebasis gemaakt, waarbij het in het vredesverdrag vastgelegde aantal troepen onmatig wordt overschreden. Waartegen kan dit anders gericht zijn dan tegen de in het Oosten opgewaakte revolutionaire beweging?

De spanning tusschen de Vereenigde Staten en Japan en Engeland neemt voortdurend toe. In koortsachtigen ijver bouwt elk dezer landen een steeds grootere oorlogsvloot, die opgewassen moet zijn tegen iedere andere. En over den nieuwen wereldoorlog wordt reeds gesproken als over de meest gewone zaak ter wereld.

Inmiddels viert de reactie alom hoogtij. In Spanje, Hongarije, Servië en de Vereenigde Staten worden brutale klopjachten georganiseerd tegen communisten, syndicalisten en andere revolutionairen, waarbij in het bijzonder de voormannen, tot zelfs door sluipmoord toe, uit den weg worden geruimd, opdat de imperialisten bij het voortzetten hunner gewelddadige praktijken zoo min mogelijk op verzet zullen stuiten. Daarom is het in deze tijden meer dan ooit noodzakelijk, dat iedere arbeider een strijder wordt tegen het militarisme. De idee van massale militaire dienstweigering en algemeene werkstaking in geval van oorlog dient wakker te worden gepropageerd. Maar bovenal moet thans reeds worden begonnen met allen arbeid direct of indirect voor het militarisme bedoeld, te weigeren. Geen kazernes, geen oorlogsschepen, geen duikbooten bouwen, geen munitie, geen geweren, geen wapens fabriceren of vervoeren waarheen ook, geen uniformen maken of levensmiddelen produceeren noch vervoeren voor militairen. Alle productie dient te worden gecontroleerd, militaire productie aan de leiding der vakbeweging gerapporteerd opdat deze onmiddellijk maatregelen neme! Alle mobilisatie en voorbereiding tot mobilisatie moet door antimilitaristische tegenmobilisatie onmogelijk worden gemaakt. Ook het denkbeeld om door belastingweigering de staten te verhinderen in hun welbewuste oorlogsvoorbereiding verdient alom verbreiding en toepassing! De tijd voor daden is gekomen en waar de arbeidersklasse daarvoor nog niet rijp genoeg is, is de propaganda voor de daad noodiger

dan ooit. De arbeidersklasse zij in de heerschende en dreigende wereldconflicten op haar hoede! Zij kieze welbewust haar plaats aan den kant van den arbeid. Alle bovenstaande vormen van verzet werden reeds op talrijke plaatsen spontaan in praktijk gebracht. Zij moeten werelddadn worden; het wereldverzet moet groeien.

Overal in alle landen en te allen tijde dag en nacht op post tegen het imperialisme.

Tegenover elke uiting van het oplaaiende militarisme zij de internationale leuze: **DE WAPENS NEER, DE HAMERS NEER!**

Het groote, het einddoel moet zijn: *het bestendigen van den Wereldvrede*. Dat is het wat overal onze belangstelling en ons ijveren verdient. Het is vooral de oorlog die onmogelijk moet gemaakt worden, het is vooral het soldatenaantal dat meer en meer moet worden beperkt.

Men belooft ons den gewapende Vrede. Wij willen hem niet. De gewapende Vrede is eene voortdurende bedreiging van den Vrede, en ook een der grootste oorzaken van den oorlog. Zoolang er legers aan de beschikking der groote sabelsleepers en staatshoofden, — de paljassen der geldreactie —, zullen staan, zoolang zal het gevaar voor oorlogen als een dreigend Damocles-zwaard boven de hoofden der volkeren hangen.

Geen soldaten, geen oorlogen meer! heeft Elisabeth Renaud gezegd; dit moet onze strijdkreet worden.

Weg met het soldaten- en kazerneleven! Weg met den gewapenden Vrede!

Over heel de wereld moet de *dienstplicht* afgeschaft worden. Er staan groote gebeurtenissen voor de deur, en wij willen niet gebruikt worden om onze broeders eener andere natie te gaan bevechten.

De dienstplichtigen zijn de slaven der imperialisten en der kapitalisten; de dienstplichtigen worden met geweld gedwongen tegen hunne eigen belangen te strijden; de dienstplichtigen moeten als militairen blindelings gehoorzamen aan hen, die zij als burgers zouden bekampen!

Wij dienen niet langer de belangen van het kapitaal: *noch als burger, noch als soldaat!*

Wij hebben maar één belang: *de belangen van het Internationale Proletariaat!*

Weldra zal men ons willen gebruiken om als militairen tegen het Internationaal Proletariaat op te rukken; dat zullen wij weigeren.

En van nu af stellen wij onzen eisch:

**WIJ EISCHEN DE ALGEMEENE ONTWA-
PENING OVER HEEL DE WERELD!**

**WIJ EISCHEN DE ONMIDDELLIJKE AF-
SCHAFFING VAN DEN DIENSTPLICHT!**

Ook hier in het land.

Wij willen niet meer gebruikt worden als slaven!
De eeuw van het proletariaat is aangebroken!

De Menschheid gaat triomfeeren; wij zullen zijn als *vrij mensch* of wij zullen *niet* zijn!

Weg met de macht van het kapitaal!

Weg met den *dienstplicht!*

Weg met het *militarisme!*

Leve de Solidariteit van het Internationale Proletariaat!

Leve de Internationale algemeene Ontwapening!